

Den fransk nobelprisvinder Patrick Modianos “Lille Bijou” er en lille litterær juvel

"Handlingen er ikke altid det vigtigste hos Patrick Modiano. Hans bøgers vandmærke og adelsmærke er byen Paris, centrum for hans verden og typisk skildret i årtierne efter krigen. Paris som velkendt og dog så ubestemmelig, specifik og amorf," skriver Niels Dichov Lund. Foto: Flickr.

Niels Dichov Lund
12.10.2024

BØGER // ANMELDELSE – Patrick Modianos *Lille Bijou* er ikke en bog, der falder umiddelbart ind i dagens danske romanlandskab, hverken med typiske temaer eller muligt debatpotentiale, status som – evt. overset – nyklassiker kan den næppe heller siges at have, endsiges som et af forfatterens hovedværker. Hvorfor så læse den? Fordi det i mine øjne er en lysende lille litterær juvel, en såkaldt stor lille roman, skriver Niels Dichov Lund.

Lille Bijou

Forfatter: Patrick Modiano

Forlag: Batzer & Co.

Oversat fra fransk af Lone Bjelke

Den franske forfatter Patrick Modiano, der på vej til 80 år, har en stærk placering i etableret fransksproget litteratur; han har skrevet og udgivet siden 1966, flittigt og kontinuerligt, især prosa, men også fx filmmanuskripter og sangtekster. Den første franske litterære pris til ham i 1972 medførte straks den første udgivelse på dansk.

Siden var det lidt tilfældigt, hvad man så til Modiano i Danmark. Men da han i 2014 tildeltes Nobelprisen i litteratur, kom der fart i de danske forlag og flere forskellige oversættere, og fra 2017 er det Batzer & Co, der har sat sig på ham med flere udgivelser.

Denne gang har forlaget trukket **en lille bog** frem fra 2001 (og ikke tidligere oversat), hvor Modiano bringer os tilbage til 1960'erne med et præg af både den tids postkoloniale tilstand og eksistens- og identitetstænkning.

“Handlingen er ikke altid det vigtigste hos Modiano

Titlen, *Lille Bijou*, var moderens kælenavn til den kvindelige hovedperson som barn – lille juvel. Thérèse er nu omkring 19 år, og bogen følger hende i jeg-form med at finde frem til, hun var som barn, og hvor hun nu er som ung kvinde. Hun har svært ved at se sig selv som juvel – som strålende og værdifuld – så uønsket og forsømt, alene og ensom hun har været; på et tidspunkt var hun på kostskole, faderen kender hun ikke, og man har fortalt hende, at moderen er død i Marokko.

Hun søger efter moderens liv og skæbne – død eller måske ikke død. Både på må og få og via gammelkendte adresser færdes hun rundt i Paris' mylder, dels barn af byen, dels temmelig forladt og fremmed – og ser pludselig en kvinde nede i metroen, som hun tror kan være moderen:

”Hvem var vi, vi to? En kvinde af ubestemmelig alder og en ung pige, begge to faret vil i vrimlen af mennesker i metroen. I den vrimmel ville det ikke lykkedes for nogen at skelne os fra andre. Og da vi var kommet op i det fri, lignede vi tusindvis af andre, som kommer hjem til deres forstad om aftenen.”

NOBELPRISEN
I LITTERATUR 2014

Patrick
MODIANO
LILLE BIJOU

»Essensen af Modianos skrivekunst er aldrig kommet bedre til udtryk end i denne søvngængeragtige roman ... *Lille Bijou* er Modianos *Bovary*.«

– LE NOUVEL OBSERVATEUR

BATZER & CO

Der er blændværk og indbildning, ønsketænkning og hukommelsessvigt (som typisk hos Modiano) i Thérèses bestræbelser på at få hold på sit ønske om identitet, tryghed, kærlighed. Der er mange tilfældigheder og meget som er svært at fastholde, hun tjener lidt ved at være barnepige for et (ligeledes forsømt) barn, prøver erotikkens vej og får små venskaber.

[Oversættelsen ligger sikkert i Lone Bjelkes hænder](#)

Dog – gode mennesker viser sig, man øjner en lidt håbefuld slutning. Bogen får form af denne søgen og ubestemmelighed, der er sammenfald og forvekslinger, og halvt

mystiske indslag som kan give et let thrillerpræg. Den eftersøgte moder var kunstner med flere kunstnernavne.

Handlingen er ikke altid det vigtigste hos Patrick Modiano

Handlingen er ikke altid det vigtigste hos Modiano. Hans bøgers vandmærke og adelsmærke er byen Paris, centrum for hans verden og typisk skildret i årtierne efter krigen. Paris som velkendt og dog så ubestemmelig, specifik og amorf. Personerne går ofte i ring både i tid og sted, som i en labyrint, der også spejler hans personers indre. *Stemninger og situationer understreges bevidst af gentagelser og rytme:*

”Når man bor i nærheden af en banegård ændrer det helt ens liv. Man har en fornemmelse af at være på gennemrejse. Alt er midlertidigt. En eller anden dag stiger man på et tog. I den slags kvarterer ligger fremtiden åben for en. Alligevel mindede urskiven mig om noget der lå langt tilbage.”

En sætning – eller passage – der rummer fascination af anonymiteten og en slags evighed i storbyen – Paris som malstrøm, alle er alle, mennesker og by vokser sammen, den enkeltes identitet svær at opretholde. Stederne synes mere faste og varige end de personer som færdes der, stederne binder sammen, når man går og går med de vokalklingende navne på gader og stationer i øje og øre – Porte de Clignancourt, Rue du Quartier-de-Cavalerie, Montparnasse-Bienvenue, de forsvinder ikke – som lille Bijoux mor og far gjorde!

Sikker bog på solidt nicheforlag

Det er ikke en bog, der falder umiddelbart ind i dagens danske romanlandskab, hverken med typiske temaer eller muligt debatpotentiale, status som – evt. overset – nyklassiker kan den næppe heller siges at have, endsige som et af forfatterens hovedværker. Hvorfor så læse den? Fordi det i mine øjne er en lysende lille litterær juvel som en såkaldt *stor lille roman*, med et gavmildt stemningsmættet præg omkring *identitet* som et uopslideligt litterært tema og om at bruge sproget til at forsøge at få styr på et (sit) liv i alle dets afhængigheder.

Patrick Modiano er en forfatter med synligt stor litterær beherskelse, skriver Niels Dichov Lund. Foto: Wikimedia Commons.

Modiano er en forfatter med synligt stor litterær beherskelse. Bogen her indhenter noget fra forfatterens store produktion som danske læsere kunne/burde have været præsenteret for for mange år siden. Og for nye læsere er det en glimrende overskuelig første-bog.

Batzers forlag har gode håndvenlige formater til mange af sine skønlitterære udgivelser og her med et layout, der er tiltalende inspireret af det franske forlags paperback, men dog på både omslagsforside og flapper også fyldt til den overlæssede side. Oversættelsen ligger sikkert i Lone Bjelkes hænder, og tiltalende er det ligeledes, at forlagets folk er anført i kolofonen, endog korrekturlæseren; men oplysninger til læseren om, hvad der ellers forefindes på dansk af Modiano, begrænses lidt ensidigt til kun de seneste års og alene forlagets egne udgivelser!

Klik dig videre til mange flere boganmeldelser [lige her](#).

batzer & co.

Nobelprisen i litteratur

Patrick Modiano

Niels Dichov Lund

Født 1950 - lektor emeritus ved Institut for Kommunikation på Københavns Universitet Udannet cand.mag. i dansk og historie ved KU i 1978 og ph.d. fra Institut for Nordisk Filologi ved KU i 2000. Fra 1978 ansat ved Danmarks Biblioteksskole som lektor, fra...

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook - eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** - hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →